

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittämissuunnitelman toteuttaminen Pohjois-Kuusankoski Hirvelä

6199/12.00.00/2023

Kasvatus- ja opetuslautakunta 11.01.2024 § 4

Valmistelija: kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, puh. 020 615 3831, vesa.toikka(at)kouvola.fi

Perusopetuksen kehittämissuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.11.2019 § 121. Valtuuston päätöksessä todetaan lautakunnan toimivan toimeenpanevana elimenä. Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi 27.9.2023 § 72 vuoden 2024 talousarvion ja vuosille 2024–2027 talous- ja henkilöstösuunnitelman, jossa linjattiin tulevat sopeutustoimet annettuun kehykseen pääsemiseksi. Sopeutustoimet sisältävät palveluverkkopäätöksiä, jotka ovat perusopetuksen kehittämissuunnitelmassa suunniteltu toteutettavaksi vasta uusien rakennusten valmistuttua. Varhennettuun päätöksentekoon on vaikuttanut oppilasmäärien ennustettua jyrkempi lasku vuoteen 2030 mentäessä.

Palveluverkon ohjausryhmä on nimetty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 19.10.2023 § 80 valmistelemaan kasvatuksen ja opetuksen toimialan palveluverkkoesitystä Pohjois-Kuusankosken ja Utti-Kaipiainen alueiden osalta.

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi kasvatus- ja opetuslautakunnan puheenjohtaja Christa Carpelan. Muut nimetyt jäsenet olivat Juhani Palmros, Sanna Jacksen, Laila Uljas sekä kaupunginhallituksen edustaja Kirsi Kekki ja viranhaltijat sivistysjohtaja Veikko Niemi, kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, opetuspalvelupäällikkö Johanna Lindstedt, varhaiskasvatuspäällikkö Helena Kuusisto ja kehittämisvastaava Kia Ojanen (sihteeri). Ohjausryhmän jäsenet Juhani Palmros ja Kirsi Kekki olivat estyneitä osallistumaan ohjausryhmän toimintaan ja heidän tilalleen nimettiin kasvatus ja opetuslautakunnan varapuheenjohtaja Garita Sundström ja kaupunginhallituksen edustajana Miia Witting. Ohjausryhmä on kokoontunut neljä kertaa lokakuun 2023 ja joulukuun 2023 välisenä aikana. Ohjausryhmä on tutustunut kiinteistöjen kuntoon, kuljetuksiin sekä tuleviin opetusjärjestelyihin asiantuntijoiden esityksestä. Utti-Kaipiainen osalta tarkastelu käsittää sekä varhaiskasvatuksen että perusopetuksen. Pohjois-Kuusankosken alueen tarkastelu kohdistuu perusopetuksen oppilaiden ohjaamiseen.

Ennakkovaikutusten arviointi on tehty Hirvelän koulun osalta ja siinä on arvioitu nykytilan lisäksi vaihtoehtoa, jossa Hirvelän oppilaat siirrettäisiin Naukion yhtenäiskouluun. Osana ennakkovaikutusten arviointia on tehty

lapsivaikutusten arviointi. Kuntalaiskuuleminen järjestettiin 29.11.2023 ja henkilöstön kuulemistilaisuudet Hirvelän koululla marraskuussa 2023. Lisäksi kuntalaisille oli avoinna palveluverkkoa käsittelevä kuntalaiskysely 16.-27.11.2023. Ennakkovaikutusten arviointia on esitelty kasvatus- ja opetuslautakunnalle 13.12.2023.

Kuntalaisten ja asianosaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista on siten huolehdittu hallintolain 41 §:n ja kuntalain 22 §:n mukaisesti. Kasvatus- ja opetuslautakunnalla on harkintavaltaa opetuksen järjestämipaikkojen suhteen. Kunnalla ei ole lakiin perustuvaa velvollisuutta järjestää perusopetusta tietyllä etäisyydellä oppilaiden kotoa huomioon ottaen oppilaan koulumatkan ajallinen pituus, joka on perusopetuslaissa määritelty.

Hirvelän koulu

Hirvelän koulussa opiskelee lukuvuonna 2023–2024 vuosiluokilla 7–9, 157 oppilasta. Koulussa toimii kaksi alueellista pienryhmää. FCG:n tekemän kuntoluokituksen ja Kouvolan kaupungin tilapalveluiden tekemän kiinteistökierroksen perusteella Hirvelän koulurakennuksen kunto luokiteltiin huonoksi eikä peruskorjausta suositella.

Ohjausryhmälle on valmisteltu vaihtoehtoa, jossa Hirvelän koulun oppilaat siirretäisiin Kuusankoskella sijaitsevaan Naukion yhtenäiskouluun. Naukion yhtenäiskoulussa opiskelee lukuvuonna 2023–2024 vuosiluokilla 1–9, 344 oppilasta. Koulussa toimii neljä alueellista pienryhmää ja joustavan perusopetuksen luokka. Mikäli Hirvelän koulun oppilaat siirtyisivät Naukion yhtenäiskouluun muodostuisi tästä 490 oppilaan yhtenäiskoulu. Yläkoululaisia koulussa opiskelisi tällöin 360.

Ryhmien muodostaminen joustavasti mahdollistuu oppilasmäärältään suuremmissa koulussa. Ryhmistä voidaan tehdä pedagogisesti tarkoituksenmukaisia ja muun muassa oppilaiden valinnaisainemahdollisuudet monipuolistuvat ja laajenevat. Yhteisölliset toimintatavat sekä opettajien yhteistyö mahdollistuu oppiaineiden sisällä sekä oppiaineiden välillä. Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö on säännöllistä sekä opettajien että opiskeluhoitohenkilöstön välillä, koska oppilaiden arkea tukevat henkilöt ovat säännöllisesti tavattavissa isolla koululla.

Hirvelän koulussa työskentelevillä viranhaltijoilla olisi mahdollisuus siirtyä opettamaan Naukion yhtenäiskouluun. Naukion yhtenäiskoulussa nykyiset tilat ovat oppilasmäärälle riittävät, mutta koulurakennukseen tehdään pieninvestoinnin rajoissa tehtäviä muutostöitä sekä normaaleja kunnossapito korjauksia.

Kustannussäästöjä saataisiin Hirvelän koulun kiinteistön ylläpitokuluista (251 050 e) ja henkilötyövuosivähennyksistä 6,1 htv. Henkilötyövuosien vähennykseen vaikuttavat kaikkien palveluiden vähenemät. Kasvatus- ja opetushenkilöstöön kohdistuisi 4,3 henkilötyövuoden vähennys.

Hirvelän koulun oppilaiden siirtyminen kasvattaisi kuljetusoppilaiden määrää noin kymmenellä oppilaalla, joka ei lisää merkittävästi koulukuljetuskustannuksia nykyisestä. Koulumatka pitenisi Voikkaalla ja Jaalassa asuvilla oppilailla noin 4 kilometriä.

Nykytilanteessa Hirvelän koulun opetushenkilöstön opetusvelvollisuuksia on ollut vaikea saada täyteen ja opetustyö on jakautunut usealle eri koululle. Pienen yläkoulun vakinaisten virkojen täyttäminen on ollut myös haastavaa, koska opettavien aineiden tuntimäärää on vaikeampi saada täytettyä opetusvelvollisuuden mukaisesti. Hirvelän koulun oppilaiden siirtyessä Naukion yhtenäiskouluun opetushenkilöstön opetusvelvollisuudet saataisiin nykyistä paremmin täyteen ja opetus keskittyisi vain yhdelle koululle. Suurempi toimipiste tukee myös aineopetusjärjestelmää ja lisää oppilaiden valinnaisaine mahdollisuuksia.

Vaikutusten ennakoarviointi (EVA):

EVA tehty. Yhteenveto **liitteenä**.

Kuntalaiskuuleminen muistio 29.11.2023 ja Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittäminen 2024 ovat **liitteinä**.

Lisätietoja: kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, puh. 020 615 3831, vesa.toikka(at)kouvola.fi, opetuspalvelupäällikkö Johanna Lindstedt, puh. 020 615 7173, johanna.lindstedt(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää, että

Hirvelän koulu lakkautetaan 1.8.2024 alkaen ja oppilaat siirtyvät Naukion yhtenäiskouluun.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana jäsen Lasse Ahola teki esityksen.

” Ehdotan, että kunnioitetaan vanhaa kouluverkkopäätöstä niin, että Piikanmaan ja Hirvelän koulut säilytetään siihen asti, uusi Naukion yhtenäiskoulu rakennetaan.

Aiemmin tehtyjä päätöksiä ei ole syytä kumota. Kerran päätettyjä asioita ei ole syytä repiä auki ja aiheuttaa turhaa huolta, myös vakavaa resurssipulaa jo muutenkin aliresurssoidun opetushenkilöstön ylikuormittamiseksi. Tämän kaltaisilla päätöksillä pitää olla em. syystä johtuen myös aikaa huolelliseen valmistautumiseen ja muutoksen tekemiseen. Nyt näin ei ole. Koulujen kustannuksista puhuttaessa puhutaan kiinteistökustannusten osalta nk. sisäistä vuokrasta. Nämä jaotellaan sekä ylläpitovuokraan että pääomavuokraan. Ylläpitovuokra on konkreettiseen kiinteistön ylläpitämiseen suunnattua rahaa, sisältäen esim. lämmityksen, sähköt ja kiinteistönhoitamisen.

Pääomavuokraan sisältyy rakennuksen korjausvastike (jota ei kuitenkaan käytetä täysimääräisesti rakennuksen kunnossapitoon, muutenhan kiinteistöt pysyisivät huippukunnossa), pääoman tuottovaatimuksen mukainen korko ja maanvuokra. Nämä rahat palautuvat kaupungille eli kiertävät taskusta toiseen. Sisäisien vuokrien suuruudesta päättää kaupunginhallitus. Se on siis hallinnollinen päätös. Näitä rahoja kuitenkin – vaikka eivät oikeasti ole juurikaan kaupungin kassasta pois – käytetään perusteluina sille, miksi tietyn rakennuksen ylläpito on niin kallista. Kustannuksia miettiessä kyseessä on siis eräänlainen placebo-raha, koska se ei ole todellinen kuluerä verrattaessa esim. lämmitykseen.

Jos säästöjä siis haetaan, ne voisi aloittaa näistä omaan harkintaan perustuvista kuluista ja vasta kun ne on pienennetty vastaamaan todellisia käyttökustannuksia, harkita uudelleen koulujen lakkauttamista etuajassa vastoin aiempaa kaupunginvaltuuston tekemää päätöstä koulujen palveluverkkorakenteesta.”

Jäsen Garita Sundström kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on suoritettava äänestys, koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys. Ne, jotka kannattavat sivistysjohtajan ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Lasse Aholan muutosesitystä äänestävät EI. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi äänestysesityksen ja -tavan yksimielisesti.

Suoritettiin äänestys, jossa annettiin kahdeksan (8) JAA-ääntä (Hyytiäinen, Kinnunen, Lindqvist, Peltola, Relander, Sjöblom, Uljas, Carpelan) ja kolme (3) EI-ääntä (Sundström, Ahola, Palmros).

Puheenjohtaja totesi Lasse Aholan muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi sivistysjohtajan päätösehdotuksen.

Kasvatus- ja opetuslautakunta myönsi asiakasvastaava Sari Keskiselle ja kehittämisvastaava Kia Ojaselle läsnäolo- ja puheoikeuden. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.
